

Naročnina
za državo SHS:
za celo leto naprej Din. 120.—
za pol leta " " " 60.—
za četrt leta " " " 30.—
za en mesec " " " 10.—
za inozemstvo:
celoletno " " " Din. 216.—
mesečno " " " " 18.—
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji " " " Din. 15.—
v inozemstvu " " " " 35.—
Posamna štev. 75 par.

SLOVENEK

Cene inseratov:
Enostopna petina vrsta malih
oglasov po K 4.— in K 6.—
veliki oglasi nad 45 mm višine
po K 8.—, poslama itd.
po K 12.—
Pri večjem naročilu popust.
Izhaja vsak dan izvenredno
ponedeljka in dneva po prazniku
ob 5. uri zjutraj.
Mesečna priloga: Vestnik SKS.
Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 340 za oglase,
zagreb 59.011, sarajev 7563, praška in dunaj 24.797

Vatikan in Merezkovskij.

Učinek razgovorov med Vatikanom in sedanjo rusko vlado je velik in je zbudil zlasti v vseh ruskih krogih izredno pozornost. Reakcionarji so seveda zelo disgustirani in vidijo v teh razgovorih nekaj, česar v njih ni. Znani pisatelj Merezkovskij je iz Pariza naslovil na papeža Pija XI. pismo, ki je v mnogih oziirih jako zanimivo in ga zato v glavnih potezah priobčujemo.

Merezkovskij je učenec Vladimira Sergejeviča Solovjova. Kot tak je prijatelj unije, ki si jo pa na svoj mistični način predstavlja. On sanja namreč o neki sintezi zapadne in vzhodne cerkve, ki naj stori novo cerkev, takozvano »tretje carstvo«, katero bo carstvo ljubezni brez sile in juridične avtoritete ter bo predstopnja carovanja Jezusa Kristusa po njegovem drugem prihodu na zemljo. On uči, da bo glava te nove tretje cerkve papež kot istiniti naslednik Petra. V boljševizmu pa vidi Merezkovskij carstvo Antikrista. S tega stališča je njegovo pismo na papeža razumljivo.

V tem pismu imenuje papeža namestnika in predstavitelja Kristusa na zemlji. Naglašja, da je unija srčna želja vseh proroških duhov Rusije, ki so predvideli sedanjo katastrofo, to je padec cezaropapizma in sledeče carstvo Ljenina-Antikrista, ki se bo tudi zrušilo. Po tem mora nastopiti združitev obeh cerkva, carstvo vesoljne resnične Kristusove cerkve, katera ima enega samega pastirja in ima tvoriti eno samo čredo.

Zato, nadaljuje ruski pisatelj, opazujejo vsi »resnični Rusi« z globoko žalostjo dejstvo, da predstavitelji katoliške cerkve prijateljsko stiskajo roko morilcem, da si domišljajo unijo, delo ljubezni, s pomočjo boljševikov, ki poosebljajo sovraštvo in učijo splošni bratstvo. »Ako naj Rusi unijo zasovražijo kot novo sredstvo za zaslužnje (pod boljševizmom), potem ni boljšega sredstva kot zveza svete stolice z največjimi sovražniki Rusije.« In dalje: »Ako se uresniči konkordat svete stolice z internacionalno bando, katera se zove ruska sovjetska vlada, potem je sveto delo zedinjenja za vse čase pokopano.« Končno meni, da mora ves krščanski svet biti proti temu, da se cerkev Gospodova izpremeni v orožje v rokah duhov teme. »Mi ne verujemo,« konča Merezkovskij svoje pismo v zelo neupoštljivem in skrajno nadutem tonu, »da bi vikar Kristusa mogel blagosloviti Antikristovo cesarstvo.«

Take vrste pozivi na svetega očeta so kaj malo v korist zedinjenju cerkva, ako bi namreč le-to bilo odvisno od g. Merezkovskega in njegja političnih somišljenikov. Treba je prepustiti sodbi svetega očeta, ako je on namestnik Kristusov, kakor Merezkovskij sam priznava, kaj je »Antikristovo cesarstvo«, ker sodba hipermističnega ruskega pisatelja glede tega pač ni merodajna. In zares, ako človek primerja boljševiški režim, ki je gotovo vse kaj drugega nego idealen, z bivšim carskim, bi človek bil v velikem dvomu, kateri izmed njih bolj odgovarja »Antikristovemu«. Merezkovskij je sam napisal veliko del, v katerih prišteva vse carje od Petra do Nikolaja k »Antikristu in njegovi deci«. Cerkev se z nobenim režimom ne identificira in skuša v vsakem, kolikor je mogoče, udeležiti svoja načela in varovati interese cerkve. Zato je sklepala konkordate tudi s carji, monarhijami in republikami, z buržoaznimi in socialističnimi državami. Glede Rusije pa bi bilo skrajno kratkovidno delati kakšno izjemo, ker komunizem na sebi je gospodarsko-političen in ne verski problem, od svojih moralnih načel pa cerkev itak nikdar ne odstopi — nasprotno, ona jih ravno s konkordati zavaruje, v kolikor se tičejo odnosa države do cerkve. To skrb mora g. Merezkovskij pač prepustiti Kristusovemu namestniku, ki ima pravico in dolžnost skrbeti za svobodo katoliške cerkve v Rusiji, ki je hvalabogu danes kolikortoliko zagotovljena. Kar pa se tiče pravoslavne cerkve, so ruski monarhisti lahko prepričani, da bi se nahajala danes v čisto drugačnem položaju nego se dejansko nahaja, ako bi njena usoda bila položena v roke rimskemu papežu, ne pa reakcionarni ruski pravoslavni hierarhiji, ki si še danes ne more cerkve misliti brez

carja, veleposestnikov in cezaropapističnega pompa ter policajrežima. Koder je cerkev igrala pomočnika »policajmajstra«, je bila reakcija ljudstva na to jako razumljiva.

Kdor pogleda globlje, pa tudi izprevidi, da papežu ni na srcu samo svobodno udejstvovanje katolicizma v Rusiji, nego tudi blagor vzhodnega krščanstva sploh. Katoliške misije bodo v Rusiji lahko vršile ogromno karitativno in prosvetno delo, kar je uradna pravoslavna cerkev pod carji popolnoma zanemarjala, zdaj pa vsled konflikta s sovjetsko oblastjo v obče ne more. Kaj bodo v tem oziru mogli storiti samo katoliški ženski redovi, dočim je delo pravoslavnih v tem oziru bilo enako ničli, kar je Merezkovskij sam večkrat naglašal. Končno pa je ravno neposredni stik katoliške cerkve z ruskimi masami največjega pomena za idejo zedinjenja. Kajti Merezkovskij naj si ne utvarja, da bo inteligenca, katere nazore on zagovarja, več pripomogla k zedinjenju cerkva nego rusko ljudstvo, katerega duše ta inteligenca nikoli ni razumela in je še danes ne razume. Papež Pij XI. se je pokazal neprimerno globljeja poznavalca ruske ljudske duše nego ti inteligenti, ki sedijo v Parizu in predejo dalje svoje mistične sanje o restavraciji.

Papeževa politika glede Rusije pa ima še eno dalekosežno posledico. Ona mora omiliti protiversko počenje Buharina in njegovih drugih, kajti dobri odnosi z Vatikanom so nezdržljivi z versko gonjo tudi proti pravoslavju. Na vsak način se utrdi s tem sistem svobodne cerkve v svobodni državi, ki se v zadnjih letih po začetnih krutih persekucijah v Rusiji itak bolj in bolj uveljavlja. Na privilegirani položaj pa cerkev v Rusiji ne sme več misliti. Res je, da se v zadnjem času zopet pojavlja oster konflikt sovjetov s škofi zaradi oddajanja cerkvenih dragocenosti za gladujoče prebivalstvo, toda vprašanje je, niso li k temu nekaj pripomogle tudi politične antipatije velikega dela ruskega episkopata, vzgojenega pod carizmom. V splošnem pa dobri odnosi ruske vlade s papežem pravoslavni cerkvi le izredno koristijo, ker ima v njem veliko boljšega in učinkovitejšega zagovornika svojih pravic nego je ona sama! Da je to najboljši pot k zblizanju katoliškega in pravoslavnega krščanskega ljudstva, pa je jasno. Sicer pa se je sklenil med Vatikanom in rusko vlado dogovor glede katoliške pomožne misije v Povolžju, o kakšnem dalekosežnejšem dogovoru pa ni govora, dokler sovjetska vlada popolnoma ne zagaranira svobode cerkva v Rusiji, kar potrjuje današnja brzjavka iz Genove, iz katere se razvidi, da se je papež informiral tudi o tem, kaj je na zaplenjevanju pravoslavne cerkvenega imetja, o katerem se zadnje dni toliko govori. G. Merezkovskij je torej lahko pomirjen.

Zato mora krščanski svet le zahvaliti božjo previdnost, da je postavila na rimsko stolico take dalekovidne može, kakor je bil Benedikt XV. in kakor je Pij XI., ki vidita pred seboj le cerkev in interese vere, ne pa časovnih koristi takega režima, naj bo črn ali rdeč. Papež in katoliška cerkev nimata absolutno nobenega interesa pomagati ruskim reakcionarjem, ki so, ko so vladali, iz cerkve naredili dekle svojega režima, katoliške vernike pa pošiljali v Sibirijo in čestokrat tudi na — vislice, v čast in slavo »Antikristovemu cesarstvu«.

NA MEJI TREH DRŽAV.

Grazde, 9. maja. (Izv.) Trije mednarodni razmejitevni odseki, ki odločajo o razmejitvi med Avstrijo, Jugoslavijo in Mažarsko, so s svojim sklepom določili za dotikalisce vseh treh imenovanih držav koto 380, ki je oddaljena 2 km od Tauke (Burško).

USMRČEN KOMUNIST.

Berlin, 9. maja. (Izv.) Kakor poroča »Lokal-Anzeiger«, je bil estonski komunizt Kinkisep, ki je v boljševiški dobi l. 1917 in 1918 izvrševal vrhovno oblast, kot vo-hun in veleizdajalec obsojen na smrt in takoj usmrčen. Povodom usmrčenja je spustilo rusko poslanstvo v Revalu zastavo na pol droga.

KOLERA V RUSIJI.

Harkov, 9. maja. (Izv.) V Fočakovu je zbolelo za kolero 46 oseb.

Hrvatsko-slovenski blok v finančnem odboru.

POSLANEC PUŠENJAK, DULIBIČ IN ŽEBOT ZA SLOVENSKO VSEUČILIŠČE IN PREČANSKO ŠOLSTVO.

Belgrad, 9. maja. (Izv.) Finančni odbor je imel danes sejo dopoldne in popoldne. Razprava je trajala od 9. dopoldne do 3. popoldne. Na dnevnem redu je bil proračun ministrstva za prosveto. Prisoten je bil tudi sam minister za prosveto. Referent dr. Sečurov je poročal, da je sekcija zmanjšala proračun za 35.760.000 dinarjev, tako da znaša sedaj predlog sekcije 422.792.800 dinarjev 20 par. Med poslanci raznih strank je došlo do ostre razprave. Dr. Sečurov sta očitala tudi njegova demokratska tovariša enostavnost in nesposobnost. Razprava in glasovanje sta trajala celih pet ur. Prisotni so bili tudi eksperti vseučilišč v Belgradu, Zagrebu in Ljubljani. Hrvatski in slovenski poslanci so ostro napadli referenta, ker je sekcija črtala ravno za prosveto v novoosvojenih krajih važne postavke. V imenu Jugoslovanskega kluba so govorili posl. Pušenjak, dr. Dulibič in Žebot. Posl. dr. Dulibič, Žebot, dr. Krizman, Milan Pribičević in Vojislav Lazić so stavili večje število izpreminjvalnih predlogov. Z večino glasov so bili sprejeti predlogi dr. Dulibiča, ki so se tikali Dalmacije, istotako pa so bili sprejeti predlogi posl. Žebota, da se ne črtajo postavka 50.000 kron za dijaško menzo v Sloveniji, zatem postavka 100.000 kron za nabavo inventarja za gimnazijo v Murski Soboti. Sprejet je bil predlog posl. dr. Krizmana, da se mora ukiniti zmanjšanje postavk za visoke in srednje šole v Hrvatski. Hrvatski in slovenski poslanci vseh strank so se sporazumeli v toliko, da se je proračun za novoosvojene kraje povečal za nekoliko milijonov dinarjev. Posl. Žebot je v svojem govoru izjavil, da se čudi, zakaj vladna večina tako forsira proračun za prosveto in ne da niti prilike, da bi se mogel podrobneje proučiti. Nastopil je proti predlogu srbijanskih poslancev, da se vseučilišča v prečanskih krajih skrijejo in koncentrirajo vse visoke šole v Belgradu. Slovenski narod se je desetletja boril za vseučilišče v Ljubljani in ne bo dovolil, da se mu odvzame ena ali druga fakulteta. Tehnični fakulteti v Ljubljani je treba nuditi

izdatne podpore, da se usposobi zadostno število inženjerjev in tehnikov. Naglašal je: Odstupite vsaj tri stotnjice vojakov, pa bo dovolj sredstev za razširjenje tehnične fakultete! Končno se je izjavil proti proračunu. Poslanec Pušenjak je ugotovil, da je v nekaterih pokrajinah premalo ljudskih šol, tako n. pr. v Bosni in Hercegovini, vsled česar je dolžnost vlade, da skuša v teh krajih kreirati ljudske šole, medtem ko je dolžnost finančnega odbora, da na razpolago potrebnega sredstva. Nadalje je ugotovil, da je v nekaterih pokrajinah preveč gimnazij in malo učencev, medtem ko so kot profesorji nameščene samo pomožne moči. Predlagal je, naj se ukinejo nepotrebne gimnazije in naj se namesto njih osnujejo strokovne šole. Zahteval je, naj ministristvo zaprosi za podvzame vse potrebno za ureditev plač uradnikom vseučiliške knjižnice v Zagrebu, in končno, naj se sprejmejo predlogi medicinske, pravne in tehnične fakultete v Ljubljani. Z ozirom na odgovor, da ni sredstev, je predlagal, naj se zmanjšajo subvencije za gledališča za toliko, da se bo moglo ugoditi vsem upravičenim zahtevam vseučilišč. Nadalje je zahteval, da se morajo začeti šolske zgradbe dovršiti in odobriti krediti v ta namen. Z ozirom na to, da je potrebno dvigniti izobrazbo vseh slojev v državi, je neodpušljivo postopanje vlade glede šolstva. Ker obstoji še cela vrsta drugih vprašanj, se je izjavil proti končnemu sklepanju ter je predlagal, naj se razprava o proračunu odgodi še za dva dni, da more ministristvo pripraviti potrebne predloge. — Poslanec dr. Dulibič se je v svojem govoru bavil s prosvetnimi vprašanji v Dalmaciji ter je naglašal, da ni vlada ničesar ukrenila za šolstvo v Dalmaciji, namesto da bi pospeševal prosveto na Jadranu. Uspeh njegovega govora je bil, da je finančni odbor sprejel njegov predlog, da se ne črta vsota za moško učiteljsko v Dalmaciji. Razen tega je bilo sprejetih tudi nekoliko drugih predlogov dr. Dulibiča glede dotacij za šolstvo v Dalmaciji.

Položaj na genovski konferenci se je zboljšal?

LLOYD GEORGE DEMENTIRA. — FRANCIIJA ZA LASTNINSKE PRAVICE.

Pariz, 9. maja. (Izv.) Časopisje, ki stoji v tesni zvezi z vlado, piše, da se je položaj v Genovi danes vidno zboljšal. Pri odnosa raznih na konferenci zastopanih držav se resno trudijo, da se doseže sporazum v najvažnejših vprašanjih in se tako reši konferenca.

Genova, 9. maja. (Izv.) Nocoj okrog 24, je naprosil angleški ministrski predsednik angleške in ameriške novinarje, ki so bili pri njem že popoldne, da ga zopet posetijo v hotelu »Miramare«. Povedal jim je, da je prejel od francoskega delegata Barthouja glede potrdila svoje popoldanske izjave in glede intervjuja z listom »Times« nastopno pismo: »Ljubi gospod Lloyd George! Sklicujete se na moje pričevanje o razgovoru, ki ste ga imeli v soboto popoldne. Izjavljate, da nisem rekel, da bi bila zveza med Francijo in Anglijo končana in tudi Vi niste dejali, da svetujete svojim svetovalcem, naj se sporazumejo z Nemčijo. Govorili ste mi o težkočah pri odnosa-

jih med obema našima državama, niste pa izustili niti besede, ki bi se dala tolmačiti kot namera prekiniti prijateljstvo, ki spaja naši dve državi. Polagam prejkoslej vse svoje zaupanje v potrebnost sloge med Anglijo in Francijo. Izražam Vam svoje najgloblje spoštovanje. Louis Barthou.«

London, 9. maja. (Izv.) Francoski ministrski predsednik Poincare je v nedeljo poslal lordu Hardingeu pismo, v katerem izjavlja, da se je angleški ministrski predsednik Lloyd George motil o pravem pomenu francoskega nastopa v Genovi glede belgijskega slučaja. Nihče v Franciji, pravi Poincare, ne pozablja uslug, katere je izkazala Anglija Franciji med vojno. Francija ni imela voliti med dvema zaveznikoma, njen sklep ji je narekovalo le načelno vprašanje: spoštovanje lastninskih pravic.

Berlin, 9. maja. (Izv.) Kakor poroča berlinski listi, je Joffe odpotoval včeraj v Moskvo.

Vatikan za svobodo katoliške cerkve v Rusiji.

Genova, 9. maja. (Izv.) Včeraj je dopel iz Rima semkaj mons. Pikardo, ki izroči predsedništvu konference spomenico, v kateri zahteva v slučaju, da se sklene z Rusijo dogovor, naj se sprejme v dogovor določba glede zaščite svobode katolikov v Rusiji. Ruska delegacija je priobčila izjavo, v kateri protestira zoper trditve, da so bile v Rusiji cerkve sekvestrirane, in omenja, da je bilo cerkveno blago državi prostovoljno dano na razpolago v prid akcije za gladujoče.

Genova, 9. maja. (Izv.) Mons. Picardo, substitut v papeškem državnem tajništvu je poslal davi francoskemu ministru Bar-

thouju in drugim delegatom onih držav, s katerimi vzdržuje papeška stolica diplomatske odnose, nastopno spomenico: V pismu, ki ga je naslovil sv. oče dne 29. aprila na kardinala državnega tajnika, je bil ta pooblaščen, državam, s katerimi stoji sv. stolica v diplomatskih stikih, izraziti željo, ki jo goji Nj. Svetost na srečen izid mednarodne gospodarske konference v Genovi, zlasti glede usode ruskega naroda. Spomenica pravi med dr.: V trenutku, ko se zopet govori o pripustitvi Rusije v zvezo civiliziranih narodov, želi sv. stolica, da se v Rusiji priznajo verski interesi, ki tvorijo podlago vsake resnične civilizacije. Iz tega razloga zahteva sv. stolica, naj se v pogodbo, ki bo na genovski konferenci sklenjena med zastopniki zaveznikiških sil in Rusijo, vstavijo nastopne tri določbe:

1. Za vse ruske državljane in za vse v Rusiji živeče inozemce se jamči popolna svoboda vesti. 2. Možnost izvrševanja zasebnih in javnih verskih vaj se dovoljuje. 3. Cerkvena zemljišča in poslopja, naj bodo kakršnoli vrste, se vrnejo njihovemu namenu in uživajo posebno zaščito. Francoski delegat minister Barthou je zagotovil mons. Picardu, da je Francija zahtevo Vatikana jela proučevati z največjim zanimanjem. Barthou se sporazume glede tega z belgijskim delegatom Jaspardjem in bo delal na to, da dobi predsedništvo konference o tem vprašanju pismene podatke.

Oster nastop v finančnem odoboru proti Narodni obrani.

Belgrad, 9. maja. (Izv.) Danes popoldne se je od 5. do 8. ure nadaljevala seja plenarna finančnega odbora. Na dnevnem redu je bil proračun ministrstva za notranje stvari. Referent Pavle Angelić je poročal, da je sekcija zvišala proračun na 140,368, 913 Din 20 p. Proti so govorili v imenu Jugoslovanskega kluba posl. Pušanjak, Žebot in dr. Dulibić. Poslanca Pušanjak in Žebot sta napadla policijski režim v Sloveniji ter postopanje policije s potniki na železnicah. Posl. dr. Dulibić je napadel ministra za notranje stvari Marinkovića radi Narodne obrane, ki jo država podpira v boju proti vsem opozicijskim strankam.

Nakane framazonov odbite.

Belgrad, 9. maja. (Izv.) Danes dopoldne je bila seja zakonodajnega odbora. Na dnevnem redu je bilo nadaljevanje razprave o zakon. predlogu glede glavne kontrole. Socialisti in demokrati so hoteli vstaviti dva nova paragrafa, po katerih bi imela vlada pravico nadzorstva nad vsemi računi privatnega gospodarstva cerkv. in samostanske imovine v celi državi. Proti temu so ostro nastopili dr. Dulibić, del radikalcev in treznejši del demokratov, ki so glasovali za predlog dr. Dulibića. Člani Jugoslovanskega kluba dr. Dulibić, dr. Deželić, Žebot in Milanović so preprečili atentaat prostožidarjev na cerkveno posest. Proti predlogu demokratov, da se uvede državno nadzorstvo nad vsem cerkvenim in samostanskim imetjem, je naglašal posl. dr. Dulibić, da gre za kočljivo in težko vprašanje, v katerega se ne sme posegati lahkomišljeno. Pristal je na predlog posl. Magovčevića, naj se obdrži dosedanje stanje. Pri glasovanju je bil sprejet Magovčevićev predlog, da ostane status quo.

Drago ameriško posojilo.

Belgrad, 9. maja. (Izv.) Danes sta imela radikalni in demokrati klub seji, na katerih sta se posvetovala o vprašanju posojila. Finančni minister dr. Kumanudi je popoldne posetil ministrskega predsednika Pašića ter mu poročal o razvoju tega vprašanja. Današnji ministrski svet se glede tega končno neveljavno odloči. Kakor se doznava iz političnih krogov, bo že danes sklenjena predpogodba glede posojila. »Radikal« napada predlog ministra Marinkovića glede posojila in nastopa zelo ostro zoper njegov projekt.

Belgrad, 9. maja. (Izv.) Na včerajšnji seji ministrskega sveta se je razpravljalo o posojilu, ki ga nam nudi Amerika. V gotovini bi imeli dobiti 30 milijonov dolarjev, ako pa računamo po kursu 87 dolarjev, bomo dobili samo 24,100.000 dolarjev. Obrestna mera je 8%, kar znaša od 30 milijonov

nov v prvem letu 2.400.000 dolarjev. Z ozirom na to ne bomo dobili vseh 30 milijonov, temveč le 21,600.000 dolarjev, ker se odšteje razlika kurza in obresti. V materialu imamo dobiti 70 milijonov dolarjev. Ako računamo kurz po 87, dobimo 60,900.000 dolarjev, od česar se odštejejo 8% obresti v znesku 5,600.000 dolarjev, poleg pa še pri materialu 12% provizija, kar znaša 8,400.000 dolarjev. Torej bomo namesto 70 milijonov dolarjev dobili samo 45,900.000 dolarjev v materialu.

Razdelitev veleposestev.

Belgrad, 9. maja. (Izv.) Današnja »Politika« priobčije zakonski načrt o razdelitvi in kolonizaciji, o katerem je razpravljaj včerajšnji ministrski svet. Po tem načrtu se bo raztezal zakon na vsa veleposestva, in sicer bodo razlaščena v Sloveniji, Dalmaciji in Hercegovini veleposestva, ki presegajo 50 ha, v Slavoniji in delu Hrvatske 75 ha, v drugem delu Hrvatske in v Črni gori 100 ha, v Bosni in delu Hrvatske 170 ha, v delu Slavonije 200 ha, v Sremu in Vojvodini ter v novi Srbiji 300 ha. Lastnikom se prepuste gori omenjena zemljišča kot največja posestva. Veleposestva, ki pripadajo državljanom nam sovražnih držav se bodo razlastila brez odškodnine. Odškodnino, ki se ima plačati posestnikom, bo določila posebna komisija. Zemlja se razdeli onim Srbom, Hrvatom in Slovincem, ki nimajo sami dosti zemlje. Kot temeljno načelo velja, da naj ima kmetijska družina petih članov najmanj 5 ha zemlje, družine od 6—10 članov 8 ha in za vsaka dva druga moška člana še pol hektarja. Ako žive te družine po mestih, dobe le polovico. V prvi vrsti imajo pravico do razlaščenih zemlji invalidi in dobrovoljci. Dobrovoljci prejmejo pet hektarjev zastoni, ako so se borili, ako pa se niso borili, le 3 ha.

Odškodnina za lastnike se izplača do 250.000 Din v polnem obsegu, od 250 tisoč do 500 tisoč Din z 2 in pol odstotnim odtegljajem, od 500.000 do milijona Din s pet odstotnim odtegljajem itd. Od tega zneska prejme lastnik do 500.000 Din denar v gotovini, od 500.000—700.000 polovico v gotovini in od 700.000 dalje le četrtino v gotovini, ostalo pa v državnih obligacijah. Oni, ki zemljo dobe, bodo plačevali takole: Do 1000 Din vse v gotovini, do 5000 dinarjev polovico v gotovini in čez 5000 Din četrtino v gotovini. Ostalo se plača v desetletnih obrokih s 7 odstotnim obrestovanjem. Dalje prinaša omenjeni zakonski načrt tudi določbe o kolonizaciji. Med drugim se omenja, da kolonisti zemlje deset let ne smejo niti prodati niti obremeniti. Onim, ki bi tekom treh let zemlje sami ne obdelovali, ali ne prevzeli v last, se jim odtegne. Ko sprejmejo dodeljeno jim zemljo imajo pravico: 1. Na prosto vožnjo vseh članov družine, prosti prevoz živine in orodja na vseh železnicah in vlakih. 2. Na prosto uporabo gradiva iz državnih in občinskih gozdov za grajenje hiš in ostalih gospodarskih zgradb. 3. Na prosto pašnjo na občini, pašnikov in sicer 5 let brez davka.

Politične novice.

Shod SLS v Brusnicah. V nedeljo, dne 7. maja zjutraj po prvi maši se je vršil v Brusnicah pri Novem mestu veličasten shod SLS pred cerkvijo. Govoril je narodni poslanec Ivan Stanovnik o narodno-gospodarskem programu SLS in o političnem položaju. Govornik je zlasti bil čel krivice, ki se gode našemu ljudstvu

vsled neznosnih davčnih bremen. — Zborovalci so se soglasno izrekli za avtonomistično ureditev naše države in izrekli popolno zaupanje Jugoslovanskemu klubu in načelniku dr. Korošcu. — Sijajna udeležba je pričala, da je prebivalstvo v Brusnicah in okoliših v pretežni večini v taboru SLS. Navzočih je bilo tudi več pristašev nasprotnih strank, ki so vsi pozorno sledili izvajanjem g. poslanca brez ugovora.

Šroje šmarnične evetke zagovarja »Naprejek«. Pravi, da je v D. M. v Polju neka ženska vsled šmarnične pridige nekega misijonarja skočila v vodo. Dobro bi bilo, če bi tudi »Naprejek« podlistkar za nekaj minut skočil v hladno vodo ali pa vsaj vtaknil glavo v škaf, da bi se njegova pamet nekoliko ohladila.

Naša pogajanja z Italijo. Pred nekaj dnevi so javili listi, da je posegel v potek naših pogajanj z Italijo angleški ministrski predsednik Lloyd George. Danes pa javljajo hrvatski listi dodatno k tej vesti, da razpravljajo o našem sporu z Italijo dva angleška in dva naša strokovnjaka, ki bodo položili svoj elaborat Lloyd Georgeu. Naša strokovnjaka sta dr. Ninčič in naš poslanik v Rimu Antonijević. Italijani so z angleškim posredovanjem baje jako nezadovoljni in g. Scialvia je izjavil laškimi časniki, da je zelo pesimističen. — Presenetljivo je, da so se začeli Angleži zanimati za naš spor z Italijo. Mogoče je, da so se Italijani zamerili Angležem, ker so na račun svojega resničnega ali hlinjenega prijateljstva Angliji sklenili brez vednosti Anglije poseben sporazum s Kemalpašo, česar Angleži nič kaj radi ne vidijo in so zato pograbili ugodno priliko, da Italijane nekoliko pritisejo v jadranskem vprašanju.

Milo za drago. Znano je, kako radi očitajo zlasti demokratje svojim političnim nasprotnikom avstrijskantsvo. V zadnjih številkah svojega »Radikal« pa je začel zbirati in priobčevati Stojan M. Protić razne članke, notice, pozive i. t. d., napisane v čast ranjkemu Francu Jožetu I. v »Srbobranu«. Glavni urednik tega lista pa je bil današnji demokratski vodja Svetozar Pribičević.

Dve struji v naši vnanji politiki. Odkar je bila na Veliko noč objavljena rusko-nemška zveza, opazamo v našem časopisju dve vnanjopolitični struji: ena zastopa rusko-nemško (in anglofilno) orientacijo, druga pa se trdovratno drži stare frankofilske tradicije. Splošno lahko rečemo, da je večina slovenskih in hrvatskih listov naklonjena angleški smeri, srbski, zlasti belgrajski listi pa zastopajo francosko tezo. V Belgradu sta menda le dva lista, ki več ali manj podčrtavata zahtevo po novi orientaciji in sicer staro-naprednjaško »Videlo« in zadnji čas tudi »Novi List«. »Videlo« in njegovi politiki odgovarja Protićev glasilo »Radikal« v daljši politični beležki z naslovom: »Drži se nova puta i — stara prijatelja!« V tej beležki očita »Radikal« »Videlo«, da je »Videlo«-va nemška orientacija samo nadaljevanje nekdanje naprednjaške avstrofilske politike. »Radikal« je mnenja, da nemška nevarnost še zdavnej ni izginila in da je stara Nemčija še vedno močnejša od nove demokratsko-republikanske Nemčije. Zato moramo biti napram Nemcem oprezní, da bodo svojo demokratičnost tudi dokazali. Dokler tega dokaza nimamo, je pa bolje ravnati se po izreku: »Drži se novih potov in — starih prijateljev!«

Proračun ministrstva za trgovino. Proračun ministrstva za trgovino je znašal

47,306.606 dinarjev po predlogu vlade. To svoto je znižal finančni odsek za 6,647.611 dinarjev.

Proračun ministrstva za šume in rude znaša 218,456.610 dinarjev. Finančni odsek je to svoto znižal za nekaj nad 6 milijonov dinarjev.

V znamenju ravnopravnosti. Proračun ministrstva za javna dela znaša 247 milijonov dinarjev. Od te svote odpade 151 milijonov na Srbijo, 20 milijonov na Črno goro, 23 milijonov na Bosno in Hercegovino, 18 milijonov na Hrvatsko in Slavonijo, 14 milijonov na Slovenijo, na Vojvodino 11 milijonov in na Dalmacijo 8 milijonov. — Pri davkih je precej drugače.

Posledice rusko-nemške zveze. Ruska vlada je odstopila nemškimi naseljenecem nad 60.000 desetin plodne zemlje odeski guberniji. Na tem posestvu bodo napravili Nemci vzorno kmetijo. Posestvo je ležalo doslej neobdelano.

Dnevne novice.

P. t. župnim uradom. Ker se bodo v nedeljo 14. majnika po naši domovini pobirali prispevki v pomoč lakote umirajočim milijonom ruskega naroda, naročam, naj se tega dne pobirajo milodari tudi po cerkvah, akoravno smo jih že pobirali in sem mogel poslati nuncijaturi v Belgrad K 50.000. Nabrani znesek naj se neutegoma pošlje na ordinariat. — Škofijski ordinariat.

Kralj Aleksander v Bohinju in na Bledu. Takoj po prihodu v Ljubljano v ponedeljek dopoldne se je kralj Aleksander odpeljal s svojim spremstvom naravnost v Bohinje. V hotelu pri sv. Janezu je bilo kosilo. Po kosilu se je kralj podal k slapu Savice. Iz Bohinja, kjer se je vozil tudi po jezeru, se je kralj odpeljal na Bled, odkoder se je podal na Pokljuko na lov na divje peteline, ki pa ni uspel. Včeraj zjutraj se je kralj vrnil na Bled, odkoder se je z dvornim vlakom odpeljal v Ljubljano, kamor je došel ob 11. uri dopoldne. Na državnem kolodvoru v Šiški je izstopil in se s spremstvom v dveh avtomobilih odpeljal po glavnih ljubljanskih ulicah preko Dolenjske na Hrvatsko.

O umoru Martina Jurečiča smo prejeli iz Cerkelj pri Krškem sledeči dopis, ki ga priporočamo tudi tržaški »Edinosti«: Na Markovo nedeljo 30. aprila t. l., ko smo imeli pri nas žegnanje, sta se v gostilni Vahčič (gospodar te gostilne je samostojnež, ozir. sedaj že zemljoradnik ali celo že republikanec, starosta Sokola itd.) sprla fanta Jurečič Martin in Jamnik Lojze. Prihrvela sta na cesto; prvi je pograbil velik kamen, drugi je od plota odtrgal planko. Jamnik je imel s seboj tudi revolver, ki mu je padel na tla, a Jurečič ga je pobral in pomeril na Jamnika. Sprožilo se ni. Stopili so med oba možje in ju razdvojili. Toda še enkrat sta skočila skupaj, potegnili vsak svoj nož iz žepa in — čez nekaj trenutkov je bil Jurečič zaboden v srce. Morilec Jamnik je tekel za bežetjem — že zabodenim — Jurečičem in mu na tleh ležečemu vzel samokres. Jurečič je držal odprt nož še v roki, ko je že omahnil, da se ni več dvignil. — Jamnik je kot kak zmagovalček prišel nazaj na cesto in še parkrat ustrelil iz samokresa. Jurečič je med tem umiral. Ze nezvestnega, ne da bi zabodeni in umirajoči Jurečič izrazil željo in ne da bi dal kako znamenje kesanja, ga je domači g. kaplan na klic ljudstva mazilil s sv. poslednjim oljem. Pretresljiva in žalostna je bila smrt mladega fanta, ki ni

Aham Edgar Poe:

V Maelströmu.

Iz angleščine prevedel Anton Debeljak.
(Dalje.)

»Sprva nisem mogel razbrati, kaj misli — pa vendar me je skoraj prešinila pošastna misel. Izvlečem uro iz žepa. Ni šla. Ozrl sem se pri mesečini na njeno kazalo in se nato zajokal, ko sem jo zalučal daleč v morje. Ustavila se je bila ob sedmih! Čas brezvetrja je bil že za nama in Vrtinec v polni togoti!

»Kadar je čoln dobro zgrajen, dobro opremljen in ne visoko obložen, če plove po vetru, se zdi, da ob hudem viharju valovi polze vedno pod njim — kar se vidi suhozemcu zelo čudno — in to se imenuje s pomorskim izrazom ležanje ali lebdenje. No, jako daleč sva bila prijahala vodne grebene prav spretno, a pri priči naju pograbili velikanski val uprav pri obloku na krnu in naju odnese s seboj, kakor se je dvigal — kvišku — takorekoč v nebo. Ne bi bil verjel, da se more val zapoditi tako visoko. In potem doli smo prišli po loku, drsalnici, in sicer s takim štrbunkom, da sem začutil slabost in omotico, kakor da padam v sanjah z visokega gorskega slemena. Dokler pa sva bila še na vrhu, sem se bil jadrno ozrl okrog — in ta edini pogled je zadoščal. Ko bi mignil, sem videl natanko svojo lego. Moskoeströma krnica je bila okoli četrte milje tik spredaj — vendar ne bolj podobna vsak-

danjemu Moskoe-strömu, nego je vrtinec, ki ga gledate sedaj, podoben mlinskemu toku. Ako ne bi bil vedel, kje sva in česa nama je pričakovati, ne bi bil vobče spoznal kraja. Medtem sem nehote zaklopil svoje oči od groze. Veke so se strnile kakor v krčmu.

»Ni moglo biti več ko dve minuti pozneje, da sva spet začutila, kako se iznena-da valovi vsedajo, in bila sva zagnjena v peno. Čoln je naredil oster polobrat na levo in tedaj je zdrčal v svojo novo smer ko strela. Isti hip se je tuleče šumenje do kraja zadušilo v nekako rezekem kriku — tak zvok si lahko predstavljate, če bi izpustila žvižgala dosti tisoč parnikov hkrati svojo paro. Bila sva takrat na pasu bibavice, ki neprestano obkroža vrtinec; in mislil sem zatrdno, da naju drugi trenotek pogrezne noter doli v brezno — kamor sva mogla videti le nerazločno zavoljo presenetljive naglice, s katero naju je neslo vzdolž njega. Čoln se je zdel, da se sploh ne potaplja v vodo, marveč nalahno drsi ko zračni mehur na površini visokega valu. Njegova desna plat je bila tik vrtince in na levem boku se je vzpenjal oceanski svet, ki sva ga bila zapustila. Stal je nalik ogromna uleknjena stena med nama in obzorjem.

»Utegne se zdeti čudno, vendar sem se čutil zdaj, ko sva bila ravno v žrelu zatoka, dosti bolj miren nego tedaj, ko sva se mu šele bližala. Sklenivši, da se odpovem vsaki nadi, sem se bil domala otresel tiste bojzani, ki me je poparila najprej. Če se ne motim, mi je obup oslabil živce.

»Morda porečete, da se baham — a vam pravim, je gola resnica — začel sem takrat razmišljati, kako veličastno bi bilo umreti na ta način in kako neumno je bilo, da sem mislil na tako uborno zadevo kakor moje lastno poedino življenje sprlo čudovitega razodetja Božje moči. Menda me je občila rdečica sramu, ko mi je blisknila ta pomisel v glavo. V kratkem me je prevzela najmočnejša radoznalost o vrtincu samem. Trdno sem začutil željo, preiskati njega globeli, hladokrvnem napram žrtvi, ki sem jo imel doprinesti; in najbolj sem obžaloval, ker ne bgm mogel nikdar starim tovarišem na obrežju pripovedovati o čudih, ki jih utegnem videti. Brez dvoma so to posebne domišljije, ki vam objamejo razum v taki skrajnosti, in odsihdob sem čisto mislil, da mi je ladjino sukanje okoli prepada nekoliko zmešalo možgane.

»Še nekaj je bilo, kar mi je skušalo vrniti oblast nad seboj: polegel se je bil veter in naju ni mogel več nositi v najinem sedanjem položaju — kajti, kakor ste videli sami, bibavičin pas je izdatno nižji nego splošna struga morja, ki se je grmadi-lo zdaj nad nama kot visoka, črna, gorata grebenina. Ako niste bili nikdar na morju ob strašnem pišu, niste kos, stvoriti si predstav o dušni zmedbi, ki jo povzroči nevihta in pena. Slepi, gluhi pa duši vas in vam ne pusti delati ali preudarjati. A tedaj sva bila v precejšnji meri prosta tega moteža — prav kakor se dovoljujejo na smrt obsojenim zločincem male ugodnosti, drugače prepovedane, dokler je bila njih sodba še negotova.

»Kolikrat sva obkrožila pas, se ne da povedati. Kolobarila sva krog in krog morebiti eno uro; bolj sva letela nego plavala, postopno sva drsela proti sredini valujočega zagona, čedalje bliže nje strašanske-mu notranjemu okrajku. Ves ta čas nisem izpustil svojega prijemka. Moj brat je bil na krmi, oklepajoč se praznega sodca za vodo, ki je bil varno privezan pod kad na krnu ter je bil na krovu edini predmet, katerega ni pometlo s palube, ko nas je zalotila prva sapa. Čim sva se bližala obrobku ogromne kotanje, je popustil svoj zagrabek in šel proti okroglemu zapahu, s katerega si je v smrtnem strahu prizadeval siloma odriniti moje roke, ker ni bil dovolj širok, da bi se bila mogla oba zanesljivo prijeti. Svoj živi dan nisem čutil globlje bridkosti kakor tistikrat, ko sem ga videl pri tem poskusu — četudi sem vedel, da je bil blazen, ko je to delal, — zmošan od samega strahu. Ni mi bilo seveda do tega, da bi se bil pehal z njim za mesto. Vedel sem, da je vseeno, kateri od naju se ga drži tako sem mu odstopil zatik in šel na krn k sodu. To ni bilo posebno težavno, zakaj ladjica je letela v okrogli dovolj stalno in z ravno hrbtico, zgolj senu-tertia se je zavegala ob natekanju in zabrekanju krnice. Jedva sem se bil zavaroval v svoji novi postojanki, kar divje suneva proti desni strani in se strmovito prekucneva v prepad. Zažebal sem naglo kratko molitvico k Bogu ter menil, da je vsega konec.

(Dalje.)

imel navade hoditi k sv. maši in k sv. zakramentom, smrt sredi ceste! — Oče je prišel k gospodu župniku radi zvonjenja in pogreba. Povedal je, da nesrečni sin ni bil že nekaj let pri spovedi. Ljudje pa so povedali, da se je zadnje nedeljo, na dan smrti, med sv. mašo mudil na trgu ozir. ulici pred cerkvijo in se obnašal tako, da je bilo očividno sram. — En dan pred svojo smrtjo je v pogovoru z neko bahavostjo povedal tudi sam, da ni bil že več let pri spovedi. Sam je povedal in oče je tudi potrdil, da bi ne bil šel (k spovedi namreč), če bi bil ostal živ. Jurečič je bil zapisan za Sokola. Da li je bil tudi Jamnik zapisan pri Sokolih, ne vemo, najbrže ne, vemo pa, da nikdar ni bil Orell — Čin pa, ki ga je bil izvršil, je pa precej sokolski. Zakaj sta se vendar zalezovala? »Jutro« je poročalo, da je bilo med njima politično nasprotje. To je docela izmišljeno! Prav gotovo bi se v političnih ozirih ta dva fanta še najpreje sprijaznila. Oba je vezala ena stvar, če drugega prav nič, namreč sovražstvo do Cerkve in do duhovnika Jamnika se je na Belo nedeljo, sedeč v gostilni s svojima dvema tovarišema, norčeval iz ljudi, ki so šli ravno v cerkev. Mati umorjenega Jurečiča pa je povedala (6. maja t. l. na Gazicah pri Janezu Ignoti), da sta se zasledovala, »ker pobje hodijo v druge vase ponočevati, pa jima je prišlo nekaj navskrize«. — To je torej oni »politični« vzrok, da je Jurečič mrtev. Vsi pa, ki so videli potek pobja, pravijo to-le: »Če ne bi padel Jurečič, bi bil Jamnik. Šlo je na življenje in smrt.« — Okrog umirajočega Jurečiča se je na cesti nabralo veliko ljudi, med temi tudi mnogo mladeničev, — celo takih, ki so posegli vsaj deloma tudi v ta boj. Vsi so bili nekako osupnjeni in vsaj za hip jih je pretreslo. Domači gosp. kaplan je tam dvignil svoj glas in rekel: »Poglejte, fantje! Kdaj se bodo vendar fantje spametovali! Ali morete reči, da vas je kdaj kak duhovnik kaj slabega učil? Če pa človek prosi in opomni s prižnice, da bodite pametni, pa pravite: »Tiho bodi, pr.... far!« Ta opomin je bil umesten, ker je revno po pridigi ob desetih g. kaplan dejal in prosil s prižnice: »Danes je, kot veste, pri nas žegnanje. Nekateri ljudje imajo navado, da na tak dan radi malo — ali celo zelo ponore! Prosim vas, bodite pametni! En žalosten dogodek lahko več pove, kakor 10 mojih pridig.« — In ob tem je zakašljal med fanti pod korom eden kot bi se davil. Ta kašelj je bil proti besedam s prižnice naperjen. — Tako je prošil kaplan po pridigi ob desetih, ob dveh popoldne je Jurečič ležal mrtev na cesti.

— Brusnice. Preteklo nedeljo se je po lepo uspelem shodu SLS ustanovila hranilnica. Sestavila je odbor, ki ima nalogo, da ukrene vse potrebno za redno poslovanje novoustanovljene hranilnice.

— Vseučiliški profesor dr. Dvořák umrl. V Zagrebu je umrl dr. Dvořák, bivši vseučiliški profesor. Rodom iz Češke se je že davno pred vojno stalno naselil v Zagrebu in predaval na vseučilišču fiziko.

— Orožniške dnevnice. V zakonu o proračunskih dvanajstinah je v členu 56 v točki drugi dovoljen kredit za izplačilo službenih stroškov za orožnike za čas od 1. junija do 31. decembra 1921. Iz tega je razvidno, da bo vprašanje neizplačanih dnevnic, ki je povzročilo toliko upravičenega razburjenja, vendar enkrat rešeno.

— Ameriško posojilo. Danes je gotova stvar, da nam bo dala Amerika posojilo v znesku 100 milijonov dolarjev. Velezanimi pa so pogoji tega posojila. »Pravda«, ki ima z brati Marinkoviči jako dobre zveze, javlja, da je ponudnik posojila ameriška »National City Bank«, koje predsednik je znani Frank Vanderlip in čegar zastopnik v Belgradu je g. Frontham. Dolg bo treba odplačati v 40 letih. Emisijski kurz znaša 87 in obresti 8 odstotne. 30 milijonov bo izplačanih že pred odobrenjem parlamenta (II), 70 milijonov pa se bo porabilo za zgradbo železnice, ki naj služi kot jamstvo za posojilo (II) Torej podpis vlade kraljevine SHS in odobrenje parlamenta ni dovolj op. ur.). Jamstva z dohodki monopolne uprave Amerikanci ne zahtevajo, pač pa bodo gradili železnico oni sami, seveda (zaradi »lepšega« op. ur.) pod našo kontrolo in z našimi delavci. Za svoj trud pa zahtevajo velikodušno »malenkost« dvanajstodstotne provizije! Interesantno je dalje zabeležiti, nadaljuje »Pravda«, da piše v Ameriki veliko število listov proti temu posojilu, češ da naj ostane naša država pod vplivom evropskih velesil. — Kakor izgleda, je posojilo od dne do dne — cenejše...

— »Automobilna prometna d. d. v Ljubljani« naznanja cenjenemu občinstvu, da se postajališče avtomobilov za progo Ljubljana—Celje od dne 7. maja ne nahaja več pri postajališču »Pri belem volu« v Celju, temveč pri hotelu »K Zamorcu« (Skoberne). Vožnjo v mesto smo morali prekiniti radi preozke pasaže v Gosposki ulici.

1690 — Nesreča na vrhniški železnici. Včeraj popoldne je vrhniški vlak, ki prihaja v Ljubljano ob 5., med Drenovim gričem in Logom, kjer gre cesta čez železniško progo, zadel v dvoprežni vos

(dira) in ga popolnoma razbil. Kolesa, seveda popolnoma razbita, je vlak vlekel 180 korakov daleč. Konja sta na čuden način ostala nepoškodovana, vozniaka pa je vrglo daleč čez progo, kjer je obležal. Prepeljali so ga v Ljubljano.

— Čebelarstva podružnica za Ljubljano in okolico priredi dne 14. maja 1922 ob 3. popoldne v slučaju ugodnega vremena poučno predavanje pri čebelnjaku g. Eckerja na Ježici. Čebelarji in prijatelji vlijudno vabljeni. — Odbor.

— Borba z razbojniki. V Črni gori so s prihodom pomladi pričeli tudi hajduki prav živahno delovati in so vsled tega oblasti organizirale oborožene kmečke patrulje. Ena takih patrulj je pred par dnevi naletela na hajduško četo dr. Vukašina Petrovića. Vnela se je več ur trajajoča bitka, tekem katere je bil eden izmed kmetov ubit, več pa ranjenih, dočim so vsi razbojniki pobegnili v gore. — Druga kmečka patrulja pa je prišla v stik z razbojniško četo dr. Markovića, za katerega so nedavno poročali, da je odpotoval v Italijo. Ker so bili razbojniki v znatni premoči, so se morali kmetje umakniti.

— Samomor. Dne 5. majnika se je po pol 14. uri z vojaško puško ustrelil ob Savi južno od Plavža leta 1897 v Vipavi rojeni nastavljenec Splošne gospodarske zadruge za Slovenijo na Jesenicah Alojzij Trošt. Kroglja je Trošt prodrla srce. Bil je takoj mrtev. Svojim staršem je pisal mladi Trošt pismo sledeče vsebine: »Dragi oče in draga mama, oprostita mi delu; da sem se usmrtil sam, je vzrok, ker se mi je ponesrečilo moje delovanje v trgovini splošne gospodarske zadruge in da sem preveč kreditiral raznim upnikom in to nisem mogel poravnati. Ne žalujte in hudujte se nad menoj, ker to je bil moj namen že pred 14 dnevi. Pozabite me in tudi drugi. To naj Vam bo zadnji pozdrav. Alojz.«

— Razpis poštne službe. Razpisuje se služba voditelja pri poštah: Krk (II/3), Malinska (II/1), Sv. Matej (II/2), odpravniška služba pri poštne uradu v Vrbičku (III/2). Rok za natečaj 14 dni; odpravniško mesto pri poštne uradu Marija Snežna (III/2). Rok za natečaj tri tedne.

— Iz poštne službe. Vodstvo poštne in brzojavne urada v Kranju bo prevzel v bližnji bodočnosti poštni kontrolor Ivan Cof. sedaj v službi pri poštne in brzojavnem ravnateljstvu v Ljubljani. — V pokoi je stopil bivši poštni uradni ravnatelj v Pulju, Ivan Vidmar, službojoč zadnji čas na glavni pošti v Ljubljani. Rodil se je v Begunjah na Notranjskem 1850. leta ter je služboval na pošti od 1874 leta t. i. 48 let. V službi je bil marljiv ko mravlja in zledečo vesten, a kakor načelnik oddelku ali uradu nepristranski, kar mu bodi še v posebno čast in hvalo.

— Državni prazniki in poštna služba. Poštno ravnateljstvo je odredilo na podlagi odloka poštne in brzojavne ministrstva, da naj se ob državnih praznikih poštna služba opravlja tako kakor ob nedeljah, če se ne bo od primera do primera drugače ukrenulo.

— Razpis učiteljskih služb. V litiskem okraju so razpisane sledeče nadučiteljske, voditeljske in učiteljske službe: Dole (naduč. in uč.), Jevnica (vod.), Kolovrat (vod.), Krka (uč.), Št. Lambert (vod.), Litija (2 uč.), Poljsnik (naduč. in uč.), Prežganje (vod.), Primsko (vod.), Ribče (vod.), Stična (uč.), Šmartno (uč.), Toplice (3 uč.), Vače (naduč.), Vel. Gaber (2 uč.), Št. Vid (2 uč.), Višnja gora (uč.), Zagorje (uč.). Prošnje je vložiti do 15. maja t. l. Termin je vsekako zelo kratek; zakaj Litija okr. šol. svet nosi datum 24. aprila t. l. Uradni list 2. maja t. l. — torej postavlja sploh najkrajše možgati rok. Da, mudi sel...

— Huda kazen. »Ameriška Domovina« poroča: William Beedler v Clevelandu, katerega je žena dala zapreti, ker je pobežal od doma, je bil od sodnika Hall obsoljen v sledečo kazen: Ženski mora pomagati zjutraj narediti zajtrk. Najmanj pet večerov v tednu mora biti doma. Zvečer in v nedeljo mora z družino na sprehod. Začeti mora hraniti denar na banki. Vsak večer mora pomiti vse črepinje od večerje. Ženi mora dati ves zaslužek. V nedeljo mora z družino v cerkev. Ako se moč tega ne bo držal, je dejal sodnik, bo zaprt in bo v ieti pomival črepinje.

Gospodarstvo.

g Petrolej v Jugoslaviji in ameriški krediti. Ministrstvo za trgovino je odobrilo ustanovitev ameriško-jugoslovanske petrolejske družbe s sedežem v Belgradu. Početni kapital znaša 8 milijonov dinarjev. Za dva milijona akcij dobi država za prepustitev terena in za izdajo koncesije. Podjetje je ustanovila velika ameriška družba Standard Oil Company.

g Češko pivarstvo nekdanj in danes. Po statistiki finančnega ministrstva so skuhali na sedanjem češkem ozemlju pred svetovno vojno skoraj 13 milijonov hektolitrov piva, lasko leto pa približno 7 milijonov. Letos ga bodo pa nakuhali komaj 4 in pol milijona hektolitrov. Češko pivarstvo gre torej rakovo pot in sicer zaradi visoke carine, visoke cene ter padanja valute v deželah v katere se je pred vojno češko pivo izvažalo.

g Otvoritev paketa prometne prometa med našo državo in poljsko republiko. Sporazumno s poljsko pošto upravo se je otvoril paketni promet med našo kraljevino in poljsko republiko. Paketi iz Poljske se smejo prevažati tudi v prehodno preko naše države. Za kraje v Poljski se smejo prejemati paketi do teže 10 kg in z označeno vrednostjo do 1000 zlatih frankov. — Težna pristojbina za pakete do 5 kg je 22 dinarjev 50 par. za pakete od 5 do 10 kg pa 38 dinarjev 50 par. — Vrednostna pristojbina znaša za vsakihi 1000 dinarjev 1 dinar 50 par. — Vsaki poštni spremljevalci je prideti po dve carinski napovedi.

g Poljska zvišala izvozno carino na jajca. Poljsko finančno ministrstvo je zvišalo izvozno carino na jajca od 10 na 20 poljskih mark pri komadu.

g Sladkorna borza v Olomucu. V Olomucu je z dnem 6. maja vpeljana sladkorna borza.

g Efektna borza v Lodzu. V Lodzu je otvorena efektna borza.

g Morgan pride v Evropo. Kakor poroča Reuter Bureau iz Newyorka, odpotuje Morgan v spremstvu člana trdke Morgan Whitney dne 13. maja v Evropo.

g Stanje papirnatega denarja v Avstriji se je po zadnjem izkazu avstro-ogrške banke z dne 30. aprila zopet pomnožilo za 28.89 milijard n. a. kron in znaša danes 346.69 milijard n. a. kron.

g Standard Oil Company in švedsko-ruska petrolejska industrija. Kakor poroča »Chicago Tribune« je kupila v preteklem tednu Standard Oil Company precejšen del delnic švedsko-ruske skupine brata Nobel, ki so imele pred vojno 40% celokupne ruske petrolejne industrije.

g Češkoslovaška produkcija jekla. V češkoslovaški republiki se je produciralo l. 1921 skupno 917.661.8 ton jekla. — L. 1920 je znašala produkcija jekla pa 927.976.3 tone, torej za 5.68% več kot l. 1921.

BORZA.

Zagreb, 9. maja. (Izv.) Berlin 23.50—24, Bukarešta 57—62, Milan 357.50—370, London 306—309, Newyork (čeki) 68—69, Pariz 620 do 625, Praga 133.25—134, Švica 1325—1350, Dunaj 0.82—0.83, Budimpešta 9—9.25, Švica (čeki) 1300—1325. Valute: dolarji 67—68.50, avstrijske krone 0.86, napoldendori 200—0, rumunski leji 48—50, švicarski franki 1290 do 1300, italijanske lire 355—360.

Curih, 9. maja. (Izv.) Berlin 1.78, Newyork 518, London 23.03, Pariz 47.02, Milan 27.35, Praga 9.90, Budimpešta 0.67, Zagreb 1.90, Varšava 0.13, Dunaj 0.0625, avstr. krone 0.065.

Berlin, 9. maja. (Izv.) Dunaj 3.43, Budimpešta 37.20, Milan 1528.05, Praga 554.30, Pariz 2624.20, London 1280.85, Newyork 289.13, Curih 5578.

Praga, 9. maja. (Izv.) Dunaj 0.50, Berlin 17.925, Rim 276, avstr. krone 0.57, Italij. lire 273, Budimpešta 6.45, Pariz 473.50, London 232.50, Newyork 52.50, Curih 1012.

Dunaj, 9. maja. (Izv.) Devize: Zagreb 30.72—30.78, Belgrad 122.48—122.72, Berlin 29.325—29.425, Budimpešta 10.995—11.055, London 37.75—37.825, Milan 451.20—451.80, Newyork 8481.50—8493.50, Pariz 770.50—771.50, Praga 163.275—163.475, Sofija 61.45—61.53, Curih 1636.50—1638.75. — Valute: Dolarji 8431.50—8443.50, levi 60.70—60.80, nemške marke 29.575—29.625, angleški funti 37.475—37.525, francoski franki 767.50—768.50, italijanske lire 450.20—450.80, dinari 122.08—122.32, leji 58.94—59.06, švicarski fr. 1633.75—1636.25, češkoslovaške krone 163.025—163.225, mažarske krone 10.995—11.055.

Štalserske novice.

Št. Ilj v Slov. goricah. V nedeljo, dne 7. maja smo imeli pri nas trojno zborovanje. Ali se ne gibljemo pridno? V Slov. Domu je bil po zgodnji maši občni zbor naše kmetijske podružnice. Volil se je novi odbor in podalo se poročilo o delovanju in denarnem stanju podružnice. G. Thaler je predaval na kratko o pravilnem zveplanju v vinogradih. Izvolila sta se dva delegata za občni zbor Slovenske kmetijske družbe v Ljubljani. — V istem času pa je lovil pred Šiligojevo gostilno Žnuderl viničarje za svojo viničarsko Zvezo. Poslušalo ga je precej ljudi. Odšel je z dolgim nosom. Niti odbora ni mogel postaviti. Levite sta mu brala naša vrla prištaša: Janez Dajčman in Franjo Tlucher ml. — Popoldne ob 3. uri pa je bilo veliko politično zborovanje v Selnici ob Muri pri g. Tereziji Rošker. Pred shodom se je govorilo, da pride sam Mermolja na shod. Vlada je poslala zastopnika. V bližini so patrolirali orožniki. Na shodu so govorili poslanec Roškar, bivši samostojnež Gungel iz Jarenine, ki je samostojno stranko razčepal, in pa domači župnik Evald Vračko, ki je med burnim smehom razkrinkal vse nasprotne stranke. Če bi bil Mermolja prišel na shod, bi se bila gotovo nesreča zgodila. Navzoči so bili vsi župani Št. Iljske fare. Št. Ilj pa je močna obmejna trdnjava SLS.

Na protestnem zborovanju nižjih državnih uslužbencev v Celju se je sprejela sledeča resolucija: Zborovalci, zbrani na protestnem shodu nižjih državnih in javnih nameščenecv v Celju dne 2. maja 1922, protestirajo najodločneje proti maksimiranju draginskih doklad za nižje kategorije javnih nameščenecv. Poudarjajo, da je sklep ministrskega sveta in finančnega odbora narodne skupštine v direktnem nasprotju s členom šte. 51 zakona o draginskih dokladah za javne nameščenice, ker je zakonodajni odbor doprinesel pravico, ki jo daje člen 51 brezdvomno v tem smislu, da ministrski svet sporazumno s finančnim odborom popravi obstoječe krivice omenjenega zakona, torej zakon izboljša, in je prilagodi tako, da odgovarja izpremembi cen življenjskih potrebščin, ne pa da ministrski svet na podlagi tega člena direktno gospodarstvo in moralno upravljača z maksimiranjem draginskih doklad nižje javne nameščenice. Sprito nepopolne bede, ki je zavladala vsled vedno naraščajoče draginje — zahtevamo, da ministrski svet in sinančni odbor ta sklep nemudoma in brez odlašanja razveljavita. Protestiramo tudi proti naredbi, da se črtajo draginske doklade onim nižjim javnim nameščencem, ki plačujejo 5 dinarjev letnih neposrednih davkov, ker je naredba skrajno krivična, in zahtevamo, da se ta naredba uporablja le proti onim, ki plačujejo 300 dinarjev letnih direktnih davkov. Pomoznim slugam, pisarniškim pomožnim močem in državnim cestarjem ter tem enakim, ki še niso dobili naknadnih draginskih doklad, naj se iste takoj izplačajo. Istočasno apeliramo na narodne poslance vseh strank, da v finančnem odboru odločno branijo eksistenco nižjih javnih nameščenecv in vlado prisilijo, da zviša osebne draginske doklade nižjim javnim na-

meščencem najmanj na 18 dinarjev. Z ozirom na to, da imajo ostala mesta Slovenije nepretrgane uradne ure od pol 8. do 14. ure — zahtevamo, da se isto uradovanje vpelje tudi v Celju.

Ljubljanske novice.

Ij Poroči se danes dopoldne v cerkvi sv. Jožefa g. Janko Grašek, uradnik deželne banke, z gospodičino Minko Cottičevno iz Ljubljane. Novoporočenemu paru obilo sreče!

Ij Izlet na Sv. Jošt. »Prosveta frančiškanske župnije« ponovno opozarja na svoj nedeljski izlet na Sv. Jošt. Peljemo se z jutranjim vlakom do Kranja, ne pa do postaje Sv. Jošt, kot je bilo včeraj objavljeno. Po prihodu bo v romarski cerkvi na gori sv. maša.

Ij Zgradba državnih železniških delavnic v Ljubljani. Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani je posredovala pri železniškem ministrstvu v zadevi pospešitve del za zgradbo državnih železniških delavnic v Ljubljani, za katere je bil predviden kredit 4 milijonov dinarjev v investicijskem programu 7% notranjega posojila. Ministrstvo je obvestilo zbornico, da je dalo v to svrhu v tekočem računskem letu od celokupnega zahtevanega kredita v znesku 3,260.000 dinarjev, ki ga je v to svrhu zahtevala zagrebska direkcija kot prvi obrok 2,470.000 dinarjev in da bo ostanek v znesku 790.000 dinarjev dalo v prihodnjem računskem letu na razpolago.

Ij Iz mestnega šolskega sveta. O redni seji mestnega šolskega sveta z dne 25. aprila 1922 smo prejeli nastopno obvestilo: Poročilo okrajnega šolskega nadzornika o osebnih izpremembah med tukajšnjim učiteljstvom in pa o daljših dopustih izza zadnje upravne dobe se vzame na znanje; istotako poročilo o učnih uspehih pri pouku vojakov analfabetov. Za razpisana učna mesta troje katehetov na javnih mestnih osnovnih šolah, nadučiteljice in voditeljice III. mestne dekleške osnovne šole, učiteljice in učiteljice na mestni barjanski šoli in stalnega suplenta na javnih mestnih deških osnovnih šolah s sedežem na V. mestni deški osnovni šoli se predlože višjemu šolskemu svetu predlogi. Na znanje se vzemo poročilo o nadzorovanju IV. mestne dekleške, V. mestne deške, zasebne vnanje dekleške uršulinske in I. mestne deške osnovne šole v Ljubljani, ki jih je predložiti višjemu šolskemu svetu v odobrenje. Stavijo se predlogi za razširjenje obstoječih in ustanovitve novih tukajšnjih šol s pričetkom šolskega leta 1922/23. Predložiti je višjemu šolskemu svetu nasvete o nagradah učiteljstvu za uspešno gojitev cerkvenega petja in glasbe. Sklene se naprositi vsiji šolski svet, naj izda naredbu na vsa podrejena ravnateljstva srednjih šol, da ne pripušči k vsprejemnemu izpitu nobenega učenca, ki nima priporočila vodstva osnovne šole. Za pisarno mestnega šolskega sveta je naročiti izvod »Narodne prosvete«.

Ij Iz tajne seje občinskega sveta. Magistratni pisarniški asistent Franc Mulaček se stano vpokoji. — Občinske ustanove za učenje obrtno-nadaljevalnih šol se podeli: Zupanu Vinc., Anžlohar Angeli, Jazbar Leop., Nezžmak Jožefi, Longyka Gabrielu, Nesmann Maksu., Bezeliak Rudolfu, Mencej Avgustu. — Prof. dr. Pestotniku se štejejo v napredovalno dobo 4 meseci, za katere je bil pod Avstrijo po krivici prikrajšan. — 42 mestnim slugam in tržnim straznikom se dovoli nabava obleke (suknjici, klobuk, hlače, zimska suknja, čevlji, čepica in rokavice) in natura ter se v ta namen votira kredit 250.000 kron. — Uradnikom mestnega stavb. urada se povišajo stavbne dklade. — Bivšemu peku Förderlu se zniža taksa za sprejem v domovinsko zvezo za dve tretjini. — Mestnemu konjaču Jorasi se zviša odškodnina na 12.000 K na leto. — Stavbeni komisar inž. Franc Vagaia, ki je sprejet v državno službo, se razreši mestne službe. — Koncesije se priporočajo: Adolfu Prašek za električne naprave, Jos. Fon — zajutrkovalnica, Marija Peternel — prodaja mleka, Adelaida Rent — izkuh, Mariji Živec — gostilna, Simon Kunčič — prodaja sodavice v vozičkih, Tea Import — kolonialno blago, Ant. Wisiak — trgovska agentura.

Ij Na občnem zboru »Podpornega društva slepih v Ljubljani«, kjer je bilo zbranih vsled slabega vremena samo 24 rednih članov, civilno in vojno slepih, se je predsednik med drugim spomnil vseh podpornih članov, ki so po svojih močeh prispevali našemu društvu. Posebno je omenjal one, ki so se z večjimi svotami spomnili nas slepih in sicer: Kranjske slovenske katoliške Jednote v Ameriki K 25.000, Eskomptna banka, tu. K 8000, po K 5000: Ljubljanska kreditna banka in Jadranska banka; po K 2000: Splošno kreditno društvo, tu; dr. L. Perič, župan ljubljanski, Franc Jurčeva, Krško; Dr. A. B. Jedlič, škof ljubljanski K 1000; po K 500: tovarna Pollak, tu; Medic, Rakovec, Zankl, tu; A. Krisper, veletrgovec, tu; po K 400: Brivska zadruga, tu; ravnatelj Jesenko, tu; dr. I. Tavčar, star.; Mestna hranilnica in mestna občina ljubljanska po K 500; Josip Reich, tovarna, tu K 1795; Anton Janežič, književnik, tu K 400 in še mnogo drugih, ki jih žal, radi prostora ne moremo priobčiti. Vsem se tem potom najopriscerene zahvaljujemo in prosimo za nadaljno naklonenost. V imenu rednih članov našega društva: G. F. Jurasek, t. č. predsednik, Fr. Dolinar, t. č. tajnik, Fr. Schwentner, t. č. blaginik.

Ij Slovensko zidarsko in tesarsko društvo vabi vse člane, naj se udeležijo društvenega izleta v nedeljo, dne 14. maja v Bizovik. Zbirališče v društvenem lokalu točno ob 1. uri popoldne. V slučaju slabega vremena se izlet preloži na poznejši čas. — Odbor. (K) Ij Popis živine se vrši na magistratu v pisovalnem uradu.

Ij Policijska kronika. Kornov pes je padel 8. t. m. nekega dijaka in mu odtrgal kos suknjice, ne da bi ga bil ogrižel. — Zupančičevemu hlapcu Mihaelu Kastelicu se je splašal za Gradom konj. Kastelic je padel z voza in se je poškodoval. Zadnji del voza se je zdobil, ker se je konj zaletel v plinov kandelaber. — Na Celovski cesti je bila 8. t. m. ob 21. uri napadala Marija Peruzzi. Neki neznan moški jo je vrzel na tla. Prišla sta dva moža, nakar je napadalec pobegnil čez polje. Napadalec je precej velik, okoli 20 let star. — 1200 kron je izgubila v Selenburgovi ulici gospa Josipina Nedeljko.

Narodno gledališče.

Drama.

Sreda, 10. maja — zaprto.
Četrtek, 11. maja — Marija Stuart, E.
Petek, 12. maja — Otok in Struga, D.
Sobota, 13. maja — Marija Stuart, B.
Nedelja, 14. maja — Madame Sans Gêne, izven.
Ponedeljek, 15. maja — Otok in Struga, C.

Opera.

Sreda, 10. maja — Boris Godunov. Goslova je g. Josipa Križaja iz Zagreba, izven.
Četrtek, 11. maja — Lakmé, izven.
Petek, 12. maja — zaprto.
Sobota, 13. maja — Tosca, A.
Nedelja, 14. maja — Lakmé, izven.
Ponedeljek, 15. maja — zaprto.

Dijaški vestnik.

d Zabavni klub »Danice in »Zarje« priredi v četrtek 11. t. m. ob 20. uri družabni večer na verandi Uniona. Vsi člani in članice vljudo vabljeno! — Odbor.

Seja ljubljanskega občinskega sveta.

Ljubljana, 9. maja 1922.

Župan dr. Perič se je spomnil rainega občinskega svetnika Josipa Dežmana in naznanil, da je bil na njegovo mesto pozvan inšpektor Južne železnice Franc Planinšek. — Dalje je župan čestital k 60 letnici občinskega svetovaleca dr. Karla Trilleria. (Dr. Triller: Hvala lepa! Živijo klici.)

V domovinsko zvezo mestne občine ljubljanske je bilo sprejetih 48 oseb, odklonjeni so bili 4 in proti plačilu takse je bilo sprejetih 8 prosilcev.

Preklic. Inženir Turnšek je nato izjavil, da je v zadnji seji žalil župana in povdaril, da ni imel takega namena. — Dr. Perič: »Dobro, izjavo jemljem na znanje!«

Personalno pravne zadeve. Poročal je občinski svetovalec Tavčar. Ugotovilo se je besedilo ustanovnega pisma Josip Lenčetove obrtniške ustanove v višini 10.000 kron. — V naborne komisije so bili odposlani obč. svetovalci Komac, Turk, Pirc in Malgaj. — Zavrnili se je priziv Antona Fortiča proti predpisu pasje takse.

Finančne zadeve. Poročal je obč. svetovalec Kocmur. — Globe za mestni ubožni zaklad v višini nad 800 K se bodo plodono nalažale. — Od g. Krapeža se sklone kupiti glasbeni paviljon za Zvezdo, kar bo stalo 310.000 kron. — Za nuje poprave mestnega doma se je dovolil poseben kredit v višini 500.000 K. — Odborila se je ponudba inž. Milana Lenarčiča za dobavo materiala za tlakovanje cest in se je v ta namen dovolil znesek 25.000.000 kron. — Odklonili sta se prošnji delniške družbe »Domus« za prodajo 30 mestnih parcel za Bežigradom in odbora za zvezo dolenskih železnic z reško progo preko Severina za prispevek. — Začasna nezdodna zavarovalnica in okrajna bolnišnica blažaina nameravata zgraditi na posestvu Zeschkovih dedičev nasproti justične palače veliko monumentalno poslopje. Sklene se, da se navedenima korporacijama proda nekaj sveta po 200 kron za kvadratni meter.

Stavbene zadeve. Poročal je obč. svetovalec Ogrin. Odborilo se je poročilo stavbnega urada o ureditvi Miklošičeve ceste in Ceste na južno železnico. — Sklenili so se sklepi za podaljšanje Aškerčeve ceste v svrhu zveze s Cojzovo in Bleiweisovo cesto in o odkupu sveta za podaljšanje Ilirske ulice in razširitev Holzapflove ulice. — V Ravnikarjevi ulici se bo napravil hodnik. — Odklonil se je priziv Jadranske banke proti magistratovemu odloku o prezidavi bančnega poslopija v Selenburgovi ulici. — Ugodilo se je prizivoma Alojzije Burcer glede niene barake v Spodnji Šiški in Mateja Oreška glede neke zasilne kuhinje.

Zadeve vodovoda, elektrarne in plinarne. Poročal je obč. svetovalec Orehek, ki je predlagal: »Za navadno domačo potrebo se določajo v porabo naslednje množine vode: za stanovanje do 2000 K letne stanarine po 300 l na dan, od 2000—4000 K po 450 l na dan in nad 4000 K po 600 litrov na dan. — Električni železnici se dovoli zvišati vozni tarif na 3 krone pod pogojem, da se zvišajo prejemki od meseca aprila naprej. — Odborilo se je poročilo policijsko zdravstvenega oddelka o raznih sanitarnih odredbah posebno z ozirom na promet z živili. — Občinski svetnik Kremžar je zahteval, naj se takoj napravi higiensko stranišče na sadnem trgu.

Predlogi in interpelacije kluba SLS. Občinski svetniki kluba SLS so postavili razne predloge in sicer: 1. glede hodnikov na Starem trgu in Florijanski ulici, ki naj glede naprave novih pridejo prvi na vrsto (Ogrin); 2. glede novih hodnikov na Karlovski cesti in ograje pred hišama št. 22 in 24 istotam (Ogrin); 3. pokrajinska uprava naj nakloni mestni občini iz enoodstotnega gasilnega sklada 100.000 kron kot odškodnino za poškodovano gasilno orodje in prispevek k zavarovalnici za zavarovane gasilce (Pirc); 4. župan naj ukrene vse potrebno, da se odpravi nakopičevanje smrdljivih kosti na prostem dvorišču tovarne za lep (Srebot); 5. glede racionalne ureditve mestnega vrtnarstva (Pirc); 6. glede očiščenja jarka ob levi strani Lžanske ceste (Pezdir); 7. glede ureditve mestnih nasadov na Krakovskem nasipu in ob Gradaščici (Jeglič) in 8. glede očiščenja Opekarske ceste (Jeglič).

Združeni stavbeniki, Ljubljana

Poštni predal št. 70 Telefon št. 103, 180, 256, 447, 527

Projektiranje in izvrševanje vsakovrstnih zgradb do največjega obsega

Na razpolago prvovrstni strokovnjaki in praktiki
Bogata oprema z gradbenim inventarjem

Specijalisti za železobetonske konstrukcije

MIZICE za pisalne stroje:

THE REX CO., Ljubljana

POSLOVODJA

želi premeniti službo v svrhu pridobitve večjega trgovskega znanja. Je dobro izveščen v specijalnih stroki. Ponudbe na upravo »SLOVENCA« pod: »Poslovodja«. 1774

Kuharica in dekla

iščeti službe v boljši hiši na deželi ali v mestu. Za priporočilo domačega župnika pišite na upravnishvo »Slovenca« pod imenom: Zupnik 1735c.

V pouk se sprejme deček

poštenih revnejših staršev, zdrav, čvrst in nepokvarjen (nekadilec) z dobr. spričeval. ljudske ali mešč. šole. Vsa oskrba v hiši. Martin Schwer, trgovina z mešan. blagom spec. manufaktura, Samobor p. Zagrebu.

Inteligenten dečko

ki se želi izučiti v upravnih in uredniških poslih, se sprejme takoj v prakso. — Ponudbe pod: »Takoj« na Anončni zavod DRAGO BESE-LJAK in DRUG, Ljubljana, Sodna ulica št. 5.

»Trboveljska premogokopna družba v Ljubljani« sprejme takoj gospodično kot

telefonistinjo

Prošnje naj se pošljejo: Miklošičeva cesta 15/I. 1782

NAJVEČJA IZBIRA
različnih pletenin, majic
nogavic in rokavic pri tvrdki
A & E SKABERNE
LJUBLJANA, MESTNI TRG št. 10.

Darujte za gladojuče v Rusiji!

Kupimo 80 m železnih cevi v premeru 30 do 35 cm

dobre ohranjenih, preizkušenih za vodno napeljava. — Ponudbe pod »CEVIC« na Anončni zavod DRAGO BESE-LJAK in DRUG, Ljubljana, Sodna ulica 5. 1784

2000 do 3000 nagrade,

kdor mi preskrbi
! majhen prostor !

za urarsko delavnico na Viču ob glavni cesti. Naslov pove uprava »SLOVENCA« pod št. 1783.

KUPI SE
mala HIŠICA ali VILA

v dobrem stanju, z vrtom. — Ponudbe z navedbo cene pod: »E. K.« pošto ležeče Strazišče pri Kranju. 1772

Mesarijo oddam v najem v lepem kraju na deželi. Več se poizve: Sv. Jakob ob Savi št. 5.

Josip Neškudla,

Jabloné nad Orlicam 86, Čehoslovaška.

Tovarna cerkvenih paramentov, raznovrstnih zastav in cerkvenega orodja. — Priporoča se prečistiti duhovščini za dobavo vseh v to stroko spadajočih predmetov kakor: mašne plašče, pluviale, dalmatike, cerkvene in društvene zastave, kelihe, monstrance, svečnice itd., sohe, križeva pota v poljubni izvršitvi in cenl. — Solidnost tvrdke jamčijo nebrojna pohvalna pisma in 110 letni obstoj firme.

Vsi cerkveni predmeti so carine prosti. — Na vsa vprašanja takoj odgovori ali predloži vzorce
J. NESKUDLA, Ljubljana, hotel „Tratnik“.

Cenj. občinstvu priporočam svetovno znane šivalne stroje

GRITZNER

v vseh opre mah za rodbinsko in obrtno rabo ter vse posamezne dele, olje, igle za vse sisteme. Edino le pri

JOSIP PETELINC,

LJUBLJANA, Sv. Petra nasip 7.

Poduk v vezenju brezplačen. Isto tam galanterija, srajce, kravate, potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje, gambi, žlice, nož. Na veliko in malo. Večletna garancija. Cene najnižje.

2 vagona prima banatskega

Ottelo - črnega VINA

najceneje, vagon Zalog, takoj napredaj. Tudi vina v sodih. Vzorci se morejo vsak dan pogledati v Ljubljani, hotel »Unione«, soba št. 17. 1769

IVAN FETZ iz Kudrica, Banat.

NAZNANILO.

Cenj. občinstvu naznanjam, da točim pristno

dalmatinsko črno vino „Opolo“ in sicer v gostilni po 32 K, čez ulico pa po 30 K in eviček iz Grajskih gor. — Vsak petek sveže ribe kakor tudi druga gorka in mrzla jedila.

Gostilna »Pod Drčo«

Hradečkega vas št. 48 (pod Golovcem).

Premog in cement

prodaja najcenejše H. PETRIČ, LJUBLJANA, skladišče Balkan.

Smrekove in jelove hlode kupim takoj v vsaki množini in debelini v dolžini od 4 do 16 metrov. — IVAN ZAKOTNIK, mestni tesarški mojster, parna žaga, Ljubljana, Dunajska cesta št. 46. 1730

Priporoča se za vsakovrstna
popravila orgel in harmonijev

FR. JENKO, izdelovatelj orgel, Topolje pri Mengšu. 1766

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

(Objava 4 Din.)

FOTO-LITOGRAFSKA DELA:
po najmodernejšem načinu in zmernih cenah. Jugoslov. tiskarna v Ljubljani.

FOTOGRAFSKI ATELJE:
Grabiec Franjo, Miklošičeva cesta št. 6.

GRAMOFONI, PLOŠČE
in posamezni deli. A. Rasberger, Ljubljana, Sodna ulica št. 5.

ILIRIJA, LESNA TRGOVSKA IN INDUSTRIJALNA DRUŽBA
Ljubljana, Kralja Petra trg št. 8.

KLEPARJI:
Korn T. Poljanska cesta št. 8.
Remigier & Smerkol, Florijanska ul. 13.

KLIŠEJE:
za eno- ali večbarvni tisk, za vse oblike in vrste tiska, Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

KNJIGARNE:
Jugoslovanska knjigarna, Pred škotijo.

MEHANIČNA DELAVNICA za pis. stroje: Bar Fran, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

»OREL« POTREBŠČINE IN KLOBUKI:
Kunovar Ivan, Stari trg št. 10.

PARNA PEKARNA:
Jean Schreya nasl. Jakob Kavčič, Gradišče št. 5.

PISALNI STROJI IN POTREBŠČINE:

Bar Fran, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

SOBNO SLIKARSTVO:

Zuran Martin, Mestni trg št. 12.

SPEDIJSKA PODJETJA:

»Orient« d. d., Sodna ulica 3, Tel. 463.
Ranzinger R., Cesta na juž. železnico 7—9.

STAVBENO PODJETJE:

Vižintin Ivan, Ljubljana, Vodmatski trg 7.

STAVB. IN GALANT. KLEPARSTVO:

Ferenc & Fuchs, Ljubljana, Mirje št. 2.

STEKLAR:

Bajželj Jožef, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 6/II.

SVETLO KOPIRNE ODTISE:

(pavze) pozitivne in negativne, v poljubni velikosti. Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

TRGOV. Z DEZNIKI IN SOLNČNIKI:

Mikuš L., Mestni trg 15.

TRGOV. Z ŽELEZNINO IN CEMENTOM:

Erjavec & Turk pri zlati lopatici, Valvazorjev trg št. 7.

Sušnik Alojzij, Zaloška cesta št. 21.

URARSKA POPRAVILNA DELAVNICA

Seliškar Ivan, Pot v Rožno dolino št. 10. (Ceno in točno.)

ZALOGA POHISTVA:

F. Fajdiga sin, Sv. Petra cesta 17.

Velika kemična tvornica išče strojnega inženjerja

z višješolsko izobrazbo, jugoslovanskega državljanstva in s prakso. — Obširna ponudbe s prepisi spričeval ter opisom rodbinskih razmer in zahtevo plače pod: »B. S. 1747« na upravnishvo »Slovenca«.

Ako še niste, pošljite naročnino!

Katran

karbolinej

lesni cement

strešna lepenka

Stukatorno trstje, apno, gips, portland- in romancement, opeka, traverze, betonsko železje, šamotna opeka in moka.

„Gradivo“

trgovačko društvo, Zagreb, Bogovičeva 3.

Telef. 5—55.

Brzjavlj: GRADIVO.

